

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/34/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314203679
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8314203679.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Koval'ovej v právnej veci žalobcov: 1. S. L. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX P., 2.1. R. D. Z., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. Š. XXX/XX, R., 2.2. F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. Š. XXX/XX, R., 3. S. D. J. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, P., žalobcovia zastúpení JUDr. Petrom Arendackým, Železničarska č. 13, 811 04 Bratislava proti žalovaným: 1. S. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. X. XX, X., 2. I. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, X., žalovaný v 2. rade zastúpený JUDr. Jánom Sopiakom, advokátom, Štefánikova 17, 066 01 Humenné, o vyrovnanie dedičských podielov, o náhrade trov konania, o odvolaní žalobcov a žalovaného v 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 22.11.2018 č.k. 17C 64/2014-126 takto jednohlasne

rozhodol:

Odmieťa odvolanie žalovaného v 2. rade proti výroku o trovách konania.

Potvrďzuje rozsudok vo výroku o trovách konania.

Strany sporu nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel a potvrdil vlastníctvo oprávnených osôb tak, ako to uviedol vo výroku napadnutého rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcom vo vzťahu k žalovaným priznáva náhradu trov konania v rozsahu 20 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania uviedol, že vec právne posúdil podľa ustanovenia § 255 ods. 1 a § 257 CSP.

3. Ďalej uviedol, že v danom prípade súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a preto žalobcom v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení vznikol nárok na priznanie náhrady trov konania v plnom rozsahu. Súd však považoval za potrebné aplikovať v danom spore a ustanovenie § 257 CSP.

4. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody (pozri k tomu bližšie napr. R., J., Š., L.: Trovy konania v civilnom procese. Bratislava : Slovenská advokátska komora. 1997, s. 95). Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania, ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nálezy Ústavného súdu Českej republiky vo veciach sp. zn. III. ÚS 727/2000 sp. zn. III. ÚS 292/07 či sp. zn. I. ÚS 303/12 - www.nalus.cz <<http://www.nalus.cz>>).

5. Podľa ust. § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Toto ustanovenie CSP ponecháva osobitné kritérium súdu na nepriznanie náhrady trov konania. Uplatnenie tejto konštrukcie však prichádza do úvahy len výnimočne, osobitné kritérium dôvodov hodných osobitného zreteľa treba vykladať reštriktívne.

6. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 C.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania. Použitie tohto ustanovenia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Zo slovného znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konaní a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 257 C.s.p. preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí.

7. Súd dospel k záveru, že v danom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v samotnom predmete sporu, v príbuzenskom vzťahu strán sporu a tiež v majetkových pomeroch žalovaných, ktorí sú starobní dôchodcovia, osoby vo vyššom veku, pričom pôvodne v konaní obidvoch žalovaných zastupoval advokát ustanovený Centrom právnej pomoci, v súčasnosti zastupujúci už iba žalovaného v 2. rade. Vzhľadom na uvedené súd pristúpil k zníženiu nároku na náhradu trov konania žalobcov na 20 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

8. Žalovaný v 2. rade v podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a vyslovil, že žalobcom sa trovy konania nepriznávajú. Priznanie trov konania žalobcom vzhľadom na jeho osobné, zárobkové a majetkové pomery i v rozsahu 20 % by bolo neprimerane prísne. Má jediný príjem ako opatrovateľ mamy L. P. vo výške 337 eur mesačne, ktorý príjem nepokryje ani nevyhnutné bežné náklady žalovaného v 2. rade.

9. Žalobcovia v podanom odvolaní proti výroku o náhrade trov konania navrhli, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobcom prizná voči žalovaným náhradu trov konania v plnom rozsahu, prípadne, aby v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

10. Namietali, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza princípy pre postup podľa § 257 C.s.p., naplnenie princípov v tomto slovnom odôvodnení bližšie nevysvetľuje a v tejto časti je rozhodnutie nepreskúmateľné.

11. Podľa názoru žalobcov súd nezisťoval majetkové pomery žalovaných a uspokojil sa iba s ich vyjadreniami. Súd nevie akú výšku dôchodkov majú, odkedy sú v dôchodku, kde boli zamestnaní, akú mzdu poberali atď. Súd nezisťoval ani aké nehnuteľnosti vlastní. V prílohe žalobcovia zasielajú výpisy z katastra nehnuteľností pre Obec X., z ktorých vyplýva, že S. R. a I. P. vlastní nehnuteľnosti evidované na 13 resp. 14 listoch vlastníctva.

12. Predmetom sporu boli nehnuteľnosti a cieľom konania bola náprava škôd, ktoré vznikli v dôsledku nespravodlivo nastavených kritérií pri dedení rodinného majetku, konkrétne poľnohospodárskej pôdy. Žalovaní boli tí, ktorí tieto krivdy nechceli napraviť vzájomnou dohodou, hoci právny predpis to umožňoval. Teda ich vinou im v konaní vznikali trovy konania. Pritom si museli byť vedomí svojich finančných možností.

13. Boli to žalovaní, ktorí napriek tomu, že im bolo známe dedičské rozhodnutie po R. P.ovi, podľa ktorého dedičmi boli iba dve osoby, nakoľko dedička D. Q. bola uspokojená za života a jej dedičský podiel sa delil medzi zostávajúcich dvoch dedičov. Napriek tomu žalovaní v rozpore s touto skutočnosťou trvali

na tom, že žalobcovia majú nárok iba na navrátenie tretiny dedičstva po R. P.ovi. Teda naďalej bránili tomu, aby spáchané krivdy za socializmu neboli napravené ani po zmene spoločenských pomerov po roku 1989 v súlade s platnou legislatívou. Žalovaní takto postupovali napriek tomu, že mali právneho zástupcu a ten im, predpokladajú, dal poučenie v zmysle platných predpisov.

14. Správanie sa žalovaných je o to menej ospravedlniteľné, že ide o rodinných príslušníkov a je neslušné, ak rodinní príslušníci sa snažia poškodiť ďalších svojich príbuzných a to navyše v prípadoch, ak odškodnenie nastalo v dôsledku právnej úpravy prijatej po zmene spoločenských pomerov po roku 1989.

15. Žalovaní S. R. a I. P. pokračovali v konaní, hoci v roku 2011 bolo súdmi právoplatne rozhodnuté, že žalobcovia boli v celom rozsahu uspokojení z podielu R. P.a.

16. Súd nevzal do úvahy ani tú skutočnosť, že žalobcovia nemienili žalovaným zbytočne spôsobiť zbytočné náklady v konaní pred súdom. Právneho zástupcu mala iba žalobkyňa v 1. rade a sama žalobkyňa v 1. rade zastupovala v konaní ostatných žalobcov. Ak by všetci žalobcovia si zvolili právneho zástupcu, trovy konania pre žalovaných v prípade neúspechu by boli podstatne vyššie. Napriek tomu žalovaní sa dali všetci zastupovať advokátom. Zvyšní dvaja žalobcovia sa dali zastúpiť advokátom až potom, čo žalobkyňa v 1. rade zomrela a prestala ich zastupovať.

17. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného v 2. rade proti výroku o trovách konania je potrebné odmietnuť. Rozsudok vo výroku o trovách konania je vecne správny.

18. Podľa ust. § 362 ods. 1 C.s.p., odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

19. Podľa ust. § 386 písm. a) C.s.p., odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene.

20. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný v 2. rade I. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, X., na základe písomnej plnej moci zo dňa 11.09.2007 splnomocnil advokáta JUDr. Jána Sopiaka, AK, Štefánikova 11, Humenné, na zastupovanie v tejto veci.

21. Napadnutý rozsudok bol splnomocnenému zástupcovi žalovaného v 2. rade doručený dňa 20.12.2018. Zákonná 15 -dňová lehota na podanie odvolania začala plynúť dňa 21.12.2018 a uplynula dňa 04.01.2019, ktorý pripadol na piatok. Odvolanie bolo podané 09.01.2019. So zreteľom na uvedené, odvolanie bolo podané oneskorene.

22. K odvolacím námietkam žalobcov sa žiada uviesť nasledovné.

23. Z dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie pre aplikáciu ustanovenia § 257 C.s.p., odvolatelia namietajú nedostatočné skutkové zistenia súdu prvej inštancie vo vzťahu k majetkovým pomerom žalovaných a v tejto súvislosti skutočnosť, že sa uspokojil iba s ich vyjadreniami. Argument odvolateľov, že žalovaní sú vlastníkami nehnuteľností a trovy konania by bolo možné uhradiť odpredajom týchto nehnuteľností, podľa názoru odvolacieho súdu, nemôže viesť k spochybneniu záveru o čiastočnej úhrade trov konania (20 %) a k zmene tohto rozhodnutia o trovách na úhradu trov v celom rozsahu.

24. Tvrdenie odvolateľov a ich predpoklad, že napriek poučeniu žalovaných ich právnym zástupcom v zmysle právnych predpisov postupovali v rozpore s týmto poučením, nezodpovedá obsahu spisu, keďže prevažnú väčšinu vyjadrení a návrhov podával právny zástupca žalovaných.

25. Skutočnosť, že sa žalovaní bránili v konaní o podanej žalobe, ešte nevedie k jednoznačnému záveru, že by sa tým snažili poškodiť svojich príbuzných.

26. Ak súd prvej inštalácie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalovaných zastupoval advokát ustanovený Centrom právnej pomoci, čo v podanom odvolaní spochybnené nebolo, sociálna situácia žalovaných v o to väčšej miere vystupuje do popredia.

27. Z uvedených dôvodov odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštalácie za vecne správne a v súlade s ust. § 387 C.s.p. rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania vo vzťahu medzi žalobcami a žalovaným v 2. rade bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 C.s.p. V odvolacom konaní strany sporu úspech nemali, preto nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

29. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštalácii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).